RECHTSPRAAK OVER KANSSPELEN

Uitspraak Rechtbank Amsterdam

ECLI:NL:RBAMS:2025:369

22-01-2025 · Rechtbank Amsterdam · Civiel recht

Rechtbanken Amsterdam en Noord-Holland stellen vragen aan de Hoge Raad over online gokken

Originele uitspraak volgt ongewijzigd

OCA-leeskopie met een navigatievoorblad. Vanaf de volgende pagina staat de oorspronkelijke Rechtspraak-publicatie. Dit voorblad is door OnlineCasino.Amsterdam toegevoegd en maakt geen deel uit van de rechterlijke uitspraak.

Lees het rechtspraakdossier

Dossiers en persinformatie

www.onlinecasino.amsterdam

Bron oorspronkelijke publicatie: Rechtspraak.nl. ECLI is de vaste identificatie van de uitspraak.
OCA-voorblad toegevoegd op 17 oktober 2026. De oorspronkelijke PDF is afzonderlijk bewaard.

ECLI:NL:RBAMS:2025:369

Instantie	Rechtbank Amsterdam
Datum uitspraak	22-01-2025
Datum publicatie	22-01-2025
Zaaknummer	C/13/747113 / HA ZA 24-205
Formele relaties	Prejudiciële vraag aan: ECLI:NL:HR:2026:1159
Rechtsgebieden	Civiel recht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - meervoudig Tussenuitspraak
Inhoudsindicatie	Rechtbanken Amsterdam en Noord-Holland stellen vragen aan de Hoge Raad over online gokken
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

RECHTBANK Amsterdam

Civiel recht

Zaaknummer: C/13/747113 / HA ZA 24-205

Vonnis van 22 januari 2025

in de zaak van

[eiser] ,
wonende te [plaats] ,
eisende partij,
hierna te noemen: [eiser] ,
advocaat: mr. B.Z. Loonstein,

tegen

de rechtspersoon naar buitenlands recht
TSG INTERACTIVE GAMING EUROPE LIMITED,
gevestigd te San Giljan (Malta),
gedaagde partij,
hierna te noemen: TSG,

advocaat: mr. J.A.I. Verheul.

1 De procedure

1.1. Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:

- het vonnis in incident van 25 september 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:5965,
- de akte uitlaten van [eiser] van 21 augustus 2024,
- de akte ex artikel 392 Rv van TSG van 21 augustus 2024, met producties 37 tot en met 64,
- de akte uitlaten producties van [eiser] van 13 november 2024.

1.2. De rechtbank heeft ten slotte bepaald dat zij vandaag tussenvonnis wijst.

1.3. Omdat dit vonnis voortbouwt op het tussenvonnis van 12 juni 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3469 (hierna: het tussenvonnis) is dit als bijlage bij dit vonnis gevoegd.

De rechtbank verwijst naar dat vonnis voor

- de feiten (hierna aangevuld met de feiten vermeld onder 3.6 en 3.7),
- het geschil,
- de beoordeling, waarbij reeds een voorlopig oordeel is gegeven over vier van de vijf voorgenomen vragen, welk voorlopig oordeel de rechtbank handhaaft.

2 Samenvatting

2.1. [eiser] heeft deelgenomen aan kansspelen via een website van TSG. Daarbij heeft hij per saldo geld verloren. In deze procedure vordert hij dit bedrag terug. TSG voert hiertegen verweer.

2.2. In het tussenvonnis heeft de rechtbank meegedeeld dat zij voornemens is rechtsvragen aan de Hoge Raad te stellen, omdat een aanzienlijk aantal vergelijkbare zaken bij de verschillende rechtbanken is aangebracht en omdat in de rechtspraak over vergelijkbare zaken tot nog toe tegenstrijdige uitspraken zijn gedaan. Er zijn in het tussenvonnis vragen geformuleerd Ook heeft de rechtbank als voorlopig oordeel voor vier van de vijf voorgenomen vragen toegelicht wat volgens haar het antwoord is.

2.3. Partijen hebben gereageerd op de vragen die de rechtbank van plan is aan de Hoge Raad te stellen. TSG heeft daarnaast uitvoerig gereageerd op de inhoud van het tussenvonnis. Ten slotte heeft [eiser] gereageerd op producties die TSG bij haar reactie in het geding heeft gebracht.

2.4. De rechtbank ziet in de opmerkingen van TSG aanleiding om enkele nadere feitelijke ontwikkelingen in de handhaving van artikel 1 van de Wet op de kansspelen (Wok) als feiten in dit vonnis op te nemen. Verder past de rechtbank een enkele vraag aan en voegt zij een vraag toe.

3 De beoordeling

Reactie van TSG op het tussenvonnis - algemeen

3.1. TSG heeft in haar akte een aantal opmerkingen gemaakt over het tussenvonnis. Daarbij geeft zij veelal een nadere onderbouwing van eerder ingenomen standpunten:
1) dat bij TSG het vertrouwen is gewekt dat het haar door de overheid was toegestaan om in

Nederland online kansspelen aan te bieden omdat zij aan de prioriteringscriteria van de Kansspelautoriteit (Ksa) voldeed. Het kan volgens TSG daarom niet zo zijn dat de overeenkomsten die zij toen mocht sluiten nu nietig zijn, en
2) dat online kansspelen maatschappelijk waren geaccepteerd.
De rechtbank heeft TSG echter niet in de gelegenheid gesteld om haar standpunten nader te onderbouwen, maar om zich uit te laten over de voorgestelde vragen aan de Hoge Raad. De rechtbank gaat daarom voorbij aan deze onderdelen van de akte van TSG. Daarbij wordt opgemerkt dat het in het tussenvonnis gaat om een voorlopig oordeel van de rechtbank, in afwachting van de antwoorden van de Hoge Raad. Daar komt de rechtbank op dit moment niet van terug. Na beantwoording van de vragen door de Hoge Raad zal de rechtbank definitief beslissen, met inachtneming van de antwoorden van de Hoge Raad en de reacties die partijen daarop nog zullen mogen geven.

Verweren van TSG

3.2. Volgens TSG heeft de rechtbank ten onrechte een aantal van haar verweren onbesproken gelaten. Zolang deze verweren nog niet zijn beoordeeld, kunnen nog geen vragen worden gesteld aan de Hoge Raad, aldus TSG. De rechtbank volgt TSG hierin niet. De rechtbank licht dat als volgt toe en houdt daarbij de volgorde aan van paragraaf 2 van de akte van TSG.

3.2.1. Verweren (i) en (ii): geen kansspelovereenkomst tussen Pokerstars en [eiser] en geen betalingen aan Pokerstars in de zin van artikel 6:203 BW.

De rechtbank heeft al geoordeeld dat [eiser] en TSG met elkaar een kansspelovereenkomst hebben gesloten (zie r.o. 5.13 van het tussenvonnis). Voor zover TSG daarover een ander standpunt inneemt in haar akte wordt dat betoog gepasseerd. Indien komt vast te staan dat spelers bij het spel Pokerstars uitsluitend tegen elkaar spelen en niet tegen TSG als kansspelaanbieder heeft dat mogelijk wel gevolgen voor de vraag welke rechtsgevolgen voortvloeien uit vernietiging van de kansspelovereenkomst. Daarin ziet de rechtbank aanleiding een aanvullende vraag 6 te stellen, maar dit is geen reden om van het stellen van vragen af te zien.

3.2.2. Verweer (iii): [eiser] is bij Pokerstars (deels) aan het verkeerde adres

De omstandigheid dat Pokerstars vóór 2012 werd geëxploiteerd door een derde is niet relevant voor de rechtsvragen die de rechtbank aan de Hoge Raad wil stellen. Die vragen zien op de jaren dat online kansspelen werden aangeboden door TSG tot de invoering van de wet Kansspelen op afstand (Koa) in 2021. [eiser] heeft in ieder geval óók poker gespeeld op de website Pokerstars toen die website door TSG werd geëxploiteerd.

3.2.3. Verweer (iv): Unierechtelijke uitspraken

De rechtbank heeft in r.o. 5.68 van het tussenvonnis geoordeeld dat het verweer van TSG ten aanzien van artikel 56 Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) niet slaagt. In dat wat TSG in haar akte aanvoert, ziet de rechtbank geen aanleiding terug te komen op dit -voorlopige- oordeel. De Hoge Raad kan artikel 56 VWEU zo nodig ambtshalve in zijn beantwoording van de vragen betrekken. (Zie ten aanzien van de door TSG voorgestelde vraag over dit onderwerp r.o. 3.23 en 3.24)

Onvolledige feitenweergave volgens TSG; twee aanvullingen

3.3. Volgens TSG heeft de rechtbank daarnaast in haar tussenvonnis kort gezegd de feiten niet volledig en evenwichtig weergegeven en zijn niet alle feiten die voor de Hoge Raad van belang zijn voor de

beantwoording van de vragen opgenomen. TSG heeft een uitgebreide opsomming van 84 (aanvullende) feiten gegeven (circa 40 paginas) die volgens haar in de verwijzingsbeslissing zouden moeten worden opgenomen.

3.4. Zoals hiervoor al overwogen, zie 3.1, is TSG enkel in de gelegenheid gesteld om zich uit te laten over de voorgestelde vragen aan de Hoge Raad. Met de uitgebreide reactie met feiten die zouden kunnen worden opgenomen in een tussenvonnis treedt zij buiten de ruimte die haar is gegeven. Verder geldt dat de aanvullingen die TSG voorstelt zien op de feitelijke ontwikkelingen in de handhaving van artikel 1 Wok. Deze feitelijke ontwikkelingen staan in het tussenvonnis beschreven in r.o. 5.41-5.59. Deze weergave bevat de informatie die de rechtbank van belang acht en geeft een voldoende beeld van de ontwikkelingen in de periode tot 2021 die relevant zijn voor de zaak. Op twee punten zal de rechtbank iets aanvullen op hetgeen in r.o. 5.41-5.59 van het tussenvonnis is vermeld.

3.5. Allereerst wijst TSG op de verslagen van vergaderingen van de raad van bestuur van de Ksa van 10 mei 2012 en van 24 mei 2012, waarin is gesproken over een zwarte en een grijze lijst. Op de grijze lijst konden illegale aanbieders komen die voldeden aan een aantal eisen, die zien op het in taal en reclame niet gericht zijn op de Nederlandse markt. Het wel of niet voldoen aan deze eisen zou worden meegenomen bij de integriteitstoetsing voor een eventuele vergunningaanvraag. [eiser] merkt hierover op dat, voor zover de Ksa na haar oprichting werkte met een zwarte en grijze lijst, dit in het kader van deze zaak niet relevant is. De lijsten waren slechts voor intern beleid en werden voor een zeer beperkte periode gebruikt. Voor zover de lijsten al een relevant gegeven zijn in het kader van de prejudiciële vragen, merkt [eiser] op dat alle partijen die volgens TSG kortstondig rond 2012/2013 op een grijze lijst stonden, nadien zijn beboet wegens overtreding van artikel 1 Wok, waaronder Unibet, Pokerstars (TSG) en Bwin (ElectraWorks).

3.6. De rechtbank acht dit een relevante aanvulling op r.o. 5.59 (eerste bulletpoint) van het tussenvonnis. Daarom worden alsnog de volgende passages uit genoemde verslagen opgenomen.

Verslag van 10 mei 2012:

"*De raad bespreekt het voorstel om naast de zwarte ook een grijze lijst van illegale aanbieders te introduceren. Op de grijze lijst kunnen illegale aanbieders komen die vanaf 8 juni aan de volgende eisen voldoen: geen aanbod in de Nederlandse taal en reclame maken op TV, radio en geprinte media of via direct marketing. Volharden in Nederlandse taal aanbieden en reclame maken zal worden meegenomen in het kader van de integriteitstoetsing bij een eventuele vergunningaanvraag. Het bestuur stemt hiermee in.*"

Verslag van 24 mei 2012:

"Nu het Algemeen Overleg niet doorgaat, is er geen politieke goedkeuring voor het vooralsnog niet aanpakken van de aanbieders op de grijze lijst en het wel aanpakken van aanbieders op de zwarte lijst. Daarbij wordt gewezen op de motie vanuit de Tweede Kamer. Het bestuur kiest ervoor om een eigen lijn te volgen en daarbij te wijzen op de eigen verantwoordelijkheid van de Ksa en de daarbij te stellen prioriteiten. De aanbieders op de 'grijze lijst', die zich houden aan de gestelde voorwaarden, worden niet aangepakt. Hierover zullen de illegale aanbieders een brief ontvangen. Deze wordt afgestemd met het Ministerie van VenJ. Tevens zal hierover een persbericht worden uitgebracht."

3.7. Verder wijst TSG op de motie-Postema die de Eerste Kamer op 19 februari 2019 heeft aangenomen. Ook deze motie neemt de rechtbank op bij de relevante feiten. In die motie wordt de regering verzocht te bewerkstelligen dat vergunningverlening voor het aanbieden van online kansspelen enkel en alleen geschiedt aan partijen die zich gedurende een aaneengesloten periode van minimaal twee jaar voor datum vergunningaanvraag niet onvergund, actief en specifiek op de Nederlandse markt hebben gericht.

De prejudiciële vragen

3.8. [eiser] geeft aan zich te kunnen vinden in de door de rechtbank geformuleerde vragen. Alleen ten aanzien van vraag 4 doet hij gemotiveerd een voorstel tot een aanvulling. TSG maakt gemotiveerd bezwaar tegen de formulering van verschillende vragen en doet voorstellen tot herformulering en aanvulling van de vragen. De rechtbank behandelt eerst de vragen zoals voorgenomen door de rechtbank in het tussenvonnis. Daarna behandelt zij de nieuwe vragen.

Vraag 1: Had de Wok aanvankelijk de strekking de geldigheid van daarmede strijdige rechtshandelingen aan te tasten?

3.9. TSG stelt voor een voorvraag toe te voegen waarin het verschil tot uiting komt tussen het gelegenheid geven tot het spelen van een kansspel en de rechtshandeling van het daadwerkelijk sluiten van een kansspelovereenkomst. Het eerste (gelegenheid geven) valt volgens TSG onder de leden 2 en 3 van artikel 3:40 BW (strijd met een dwingende wetsbepaling), het laatste (sluiten van een kansspelovereenkomst) onder lid 1 van dat artikel (strijd met de goede zeden of de openbare orde). Daarbij is tevens van belang of een speler eenmalig een kansspelovereenkomst sluit of bij elke inzet een nieuwe kansspelovereenkomst sluit. Dit is relevant voor het strekkingsverlies, dat in de loop van de tijd kan zijn ontstaan, aldus TSG. In verband daarmee stelt zij (ook) een herformulering van vraag 1 voor.

3.10. De rechtbank vindt het niet nodig deze voorvraag toe te voegen. Het is voldoende duidelijk dat het in de vragen gaat over de rechtshandeling van het sluiten van een kansspelovereenkomst. Uit r.o. 5.13 van het tussenvonnis volgt dat het in strijd met de wet aanbieden van een kansspel (bij aanvaarding) leidt tot een kansspelovereenkomst die in strijd is met de wet (zoals bedoeld in artikel 3:40, leden 2 en 3, BW). De rechtbank beschouwt het openen van een account als een raamovereenkomst, waarbij tussen partijen de voorwaarden worden overeengekomen voor het spelen van kansspelen. Vervolgens kan elke inzet als afzonderlijke kansspelovereenkomst worden gezien, maar die zal moeten worden beoordeeld in samenhang met de raamovereenkomst. Voor een herformulering van vraag 1 ziet de rechtbank daarom evenmin aanleiding. De rechtbank handhaaft daarom deze vraag.

Vraag 2: Is de strekking na aanvankelijk aanwezig geweest te zijn verloren gegaan onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen en/of gelet op het handhavingsbeleid van de Kansspelautoriteit?

3.11. TSG stelt dat de Hoge Raad vraag 2 niet kan beantwoorden omdat deze kan uitmonden in een gemengde beslissing en omdat de rechtbank over deze vraag geen voorlopig maar een definitief oordeel heeft gegeven, zodat de beantwoording van deze vraag door de Hoge Raad niet nodig is (en de rechtbank niet bevoegd is daarover een prejudiciële vraag te stellen). Daarbij zegt TSG dat de woorden "en/of" (maatschappelijke ontwikkelingen en/of () handhavingsbeleid) de mogelijkheid open laten dat slechts een van beide relevant zou zijn en dat acht zij onjuist.

3.12. De rechtbank laat het aan de Hoge Raad of deze vraag al dan niet beantwoord kan worden. Ook voor de soms stellig geformuleerde overwegingen over de gestelde vragen geldt dat dit voorlopige oordelen zijn, zoals in rechtsoverweging 5.21 van het tussenvonnis uitdrukkelijk is vermeld.

3.13. De opmerking van TSG over de woorden "en/of" is op zich juist, maar het is aan de Hoge Raad om te beslissen of alleen maatschappelijke ontwikkelingen of alleen het handhavingsbeleid of beide relevant zijn. De vraagstelling hoeft daarom op dit punt niet te worden aangepast.

3.14. De rechtbank ziet aanleiding aan vraag 2 het volgende toe te voegen:

Moet hierbij een onderscheid worden gemaakt tussen aanbieders van kansspelen die op de grijze lijst van de Ksa stonden en andere aanbieders?

Deze aanvulling wordt nodig geacht om inzicht te krijgen of er bij de beoordeling van de vraag of sprake is van strekkingsverlies een onderscheid moet worden gemaakt tussen de verschillende aanbieders van online kansspelen.

Vraag 3: Is een kansspelovereenkomst tussen een in Nederland verblijvende consument en een aanbieder van kansspelen op internet die geen vergunning heeft in de zin van de Wok een nietige overeenkomst in de zin van artikel 3:40 BW?

3.15. TSG stelt dat de Hoge Raad ook deze vraag niet met ja of nee kan beantwoorden omdat de vraag of een specifieke kansspelovereenkomst kan worden aangetast vrijwel altijd afhankelijk is van de omstandigheden van het concrete geval. Zij stelt daarom voor de vraag te vervangen door een vraag waarin wordt gevraagd naar de relevantie van een aantal omstandigheden voor de beantwoording van die vraag.

3.16. De rechtbank gaat er vanuit dat op vraag 3 een positief of negatief antwoord mogelijk is. Als dat niet zo zou zijn en het antwoord afhangt van de omstandigheden van het concrete geval, is het aan de Hoge Raad de afweging te maken of het mogelijk en in het belang van de rechtseenheid en de rechtsontwikkeling wenselijk is om in het antwoord op deze vraag voor de beoordeling relevante omstandigheden te noemen.

De vraag behoeft daarom niet te worden gewijzigd.

Vraag 4: Maakt het voor de beantwoording van vraag 3 nog uit of de kansspelaanbieder (of een daaraan gelieerde entiteit) voldeed aan de prioriteringscriteria van de Kansspelautoriteit?

3.17. [eiser] brengt naar voren dat de prioriteringscriteria door de Ksa niet als uitputtend waren bedoeld en dat kansspelaanbod ook op andere wijzen specifiek en onmiskenbaar op de Nederlandse markt gericht kon zijn. Tegen aanbod dat op die andere wijze op de Nederlandse markt gericht was, trad de Ksa (ook) op. Het prioriteringsbeleid was dus ruimer dan de prioriteringscriteria. [eiser] stelt daarom voor vraag 4 uit te breiden met *en zich niet op andere wijze specifiek en onmiskenbaar (mede) op de Nederlandse markt richtte?*

3.18. Het gaat in deze vraag om de betekenis van het niet optreden van de Ksa. De nuancering die [eiser] voorstelt is daarvoor niet relevant, want deze gaat over een situatie waarin de Ksa wel optrad, namelijk in gevallen waarin aanbod op Nederland was gericht, ook al werd wel aan de prioriteringscriteria voldaan. De rechtbank neemt het voorstel van [eiser] niet over.

3.19. Volgens TSG is de vraag of de kansspelaanbieder voldeed aan de prioriteringscriteria van de Kansspelautoriteit een van de omstandigheden die bij de beantwoording van vraag 3 (zoals door haar geherformuleerd) een rol zou moeten spelen. Verder zou in deze vierde vraag volgens TSG ook moeten worden betrokken de vraag of aan de concept-beleidsregels ter uitvoering van de motie Postema is voldaan. Ten slotte ontbreekt volgens TSG in de vraag wat de invloed is van een eventuele overtreding van de prioriteringscriteria op de beslissing van de gokker om al dan niet (nog) een kansspelovereenkomst aan te gaan. Ook acht zij de periode waarin mogelijk sprake is geweest van overtreding van één of meer criteria relevant. Zij stelt daarom voor de vraag te herformuleren.

3.20. De rechtbank overweegt dat het juist is dat vraag 4 voortbouwt op vraag 3, maar omdat zij de suggestie om vraag 3 te wijzigen niet overneemt, zal ook vraag 4 in de huidige vorm worden gehandhaafd. De rechtbank acht de concept-beleidsregels op basis van de motie Postema bovendien zozeer in het verlengde liggen van de prioriteringscriteria dat deze in de vraagstelling geen afzonderlijke vermelding behoeven. De vraag of de handelingen waarmee een kansspelaanbieder mogelijk de prioriteringscriteria heeft overtreden voor een speler van invloed zijn geweest op zijn beslissing om al dan niet (nog) een kansspelovereenkomst aan te gaan, is voor de beantwoording van de vraag niet relevant, omdat het in de vraag gaat om de betekenis van de prioriteringscriteria in de verhouding tussen de Ksa en de aanbieders van (onvergunde) kansspelen en niet om de verhouding

tussen deze aanbieder en de spelers. De vraag behoeft daarom niet te worden gewijzigd.

Vraag 5: Indien het antwoord op vraag 3 bevestigend luidt, welke rechtsgevolgen heeft dat dan? Is een vordering tot terugbetaling van het geleden verlies op grond van onverschuldigde betaling toewijsbaar?

3.21. TSG stelt dat ook vraag 5 zich niet met ja of nee laat beantwoorden, omdat het antwoord afhangt van de omstandigheden van het concrete geval. Als een kansspelovereenkomst op grond van artikel 3:40 BW zou kunnen worden aangetast, kan de beperkende werking van redelijkheid en billijkheid meebrengen dat de gevolgen van nietigheid worden beperkt. TSG wijst daarbij ook op artikel 6:211 BW.

3.22. De rechtbank gaat er vanuit dat op vraag 5 wel een positief of negatief antwoord mogelijk is. Als dat niet zo zou zijn of als vaststelling van wat als onverschuldigd betaald toewijsbaar is (mede) afhangt van de omstandigheden van het geval, is het aan de Hoge Raad om te beslissen of in het antwoord op de vraag voor de beoordeling relevante omstandigheden worden genoemd. De rechtbank gaat er verder vanuit dat de Hoge Raad de redelijkheid en billijkheid en de wettelijke regeling van de onverschuldigde betaling bij de beantwoording zal betrekken als hij dat van belang vindt. Een noodzaak om de vraagstelling aan te passen ziet de rechtbank daarom niet.

Voorstellen aanvullende vragen

Unierechtelijke aspecten

3.23. TSG wijst op het in artikel 56 VWEU geregelde vrije verkeer van diensten en de omstandigheid dat de lidstaten volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie slechts onder strikte vereisten hun beleidsdoelstellingen op het gebied van kansspelen kunnen bepalen. TSG wijst er verder op dat de Europese Commissie een inbreukprocedure tegen Nederland was begonnen omdat het Nederlandse kansspelbeleid en de Nederlandse wetgeving in strijd waren met Europees recht en dat deze inbreukprocedure is ingetrokken als gevolg van het voorstel voor de Wet Koa, waarin een vergunningstelsel voor online gokken is geïntroduceerd. TSG zegt verder dat zowel een Duitse als een Maltese rechter vragen heeft gesteld aan het Hof van Justitie over de verenigbaarheid van het verbod op online kansspelen met het Unierecht. Volgens TSG kan men zich afvragen of het verbod en het Nederlandse beleid ten aanzien van online kansspelen in de relevante periode (2006-2021) verenigbaar was met artikel 56 VWEU en in het bijzonder of daarmee voldaan werd aan de door het Hof van Justitie gestelde strikte vereisten dat zij (a) geschikt moeten zijn om verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen en (b) samenhangend en stelselmatig moeten zijn: Als het doel was om een totaalverbod te handhaven, was het Nederlandse systeem en beleid daartoe geschikt? Als het doel was om te kanaliseren vooruitlopend op de introductie van het vergunningstelsel onder de Wet Koa, was het totaalverbod daartoe geschikt, mede gelet op het feit dat het beleid medio 2012 gericht was op het leiden van spelers naar zo veilig mogelijk aanbod bij elders in de EU vergunde partijen?

3.24. De rechtbank ziet geen aanleiding hierover vragen te stellen omdat zij al beslist heeft dat het verweer van TSG ten aanzien van artikel 56 VWEU niet slaagt. De Hoge Raad kan zo nodig ambtshalve artikel 56 VWEU bij de beoordeling betrekken.

Verschillende soorten kansspelen

3.25. Zoals overwogen in rechtsoverweging 3.2.1. is de reactie van TSG op de voorgestelde vragen aanleiding een vraag toe te voegen over het element dat spelers volgens TSG bij het spel Pokerstars uitsluitend tegen elkaar spelen en niet tegen TSG als kansspelaanbieder.

Vraag 6. Is voor het beantwoorden van vorenstaande vragen van belang dat een kansspelaanbieder, zoals TSG, haar diensten naar eigen zeggen beperkt tot het aanbieden

aan spelers van een online mogelijkheid om tegen elkaar te spelen? En zo ja, heeft dat gevolgen voor hetgeen een speler als onverschuldigd betaald van de kansspelaanbieder kan terugvorderen?

3.26. Hierbij moet er vanuit worden gegaan dat de kansspelaanbieder de gelegenheid geeft om een account te maken waarmee de speler toegang krijgt tot een omgeving waarin hij tegen andere spelers kan spelen en dat de kansspelaanbieder zelf niet een van de spelers is. Ook moet er vanuit worden gegaan dat de kansspelaanbieder een deel van de inleg in elke speelronde ontvangt, terwijl de inzet van de spelers en de uitkering van door hen gewonnen bedragen via bij de aanbieder aangehouden spelersrekeningen plaatsvindt.

3.27. De rechtbank is voorlopig van oordeel dat het geen relevante omstandigheid is dat spelers tegen elkaar spelen en niet (ook) tegen de kansspelaanbieder, TSG. Tussen in dit geval [eiser] en TSG bestaat een overeenkomst die [eiser] gelegenheid geeft tot het spelen van online poker (tegen andere spelers), of in de woorden van artikel 1 Wok: het meedingen naar prijzen of premies waarbij de aanwijzing der winnaars geschiedt door enige kansbepaling. Dat is een kansspelovereenkomst. Dat het spel bij online poker betekent dat er tegen anderen wordt gespeeld, is dus niet relevant voor de vraag wat de gevolgen zijn van het sluiten van een kansspelovereenkomst met TSG. Spelers die bij een kansspelaanbieder die geen vergunning had gelden hebben ingelegd op grond van een met die aanbieder gesloten nietige kansspelovereenkomst hebben dus onverschuldigd betaald, ook al is dat geld vervolgens maar gedeeltelijk aan de aanbieder ten goede gekomen en gedeeltelijk aan andere spelers uitgekeerd.

Verder verloop van de procedure

3.28. De rechtbank stelt de in het dictum vermelde prejudiciële vragen aan de Hoge Raad. De zaak zal nu naar de parkeerrol worden verwezen in afwachting van de beantwoording van genoemde vragen. Nadat de Hoge Raad de vragen beantwoord heeft kan elk van partijen de zaak opbrengen voor akte als bedoeld in artikel 394 lid 1 Wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Partijen zullen gelijktijdig een akte kunnen nemen, waarna vonnis zal worden gewezen.

3.29. Iedere verdere beslissing wordt aangehouden.

4 De beslissing

De rechtbank

4.1. stelt de Hoge Raad de volgende prejudiciële vragen:

1. Had de Wok aanvankelijk de strekking de geldigheid van daarmede strijdige rechtshandelingen aan te tasten?
2. Is de strekking na aanvankelijk aanwezig geweest te zijn verloren gegaan, onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen en/of gelet op het handhavingsbeleid van Ksa? Moet hierbij een onderscheid worden gemaakt tussen aanbieders van kansspelen die op de grijze lijst van de Ksa stonden en andere aanbieders?
3. Is een kansspelovereenkomst tussen een in Nederland verblijvende consument en een aanbieder van kansspelen op internet die geen vergunning heeft in de zin van de Wok een nietige overeenkomst in de zin van artikel 3:40 BW?
4. Maakt het voor de beantwoording van vraag 3 nog uit of de kansspelaanbieder voldeed aan de prioriteringscriteria van Ksa?

5. Indien het antwoord op vraag 3 bevestigend luidt, welke rechtsgevolgen heeft dat dan? Is een vordering tot terugbetaling van het geleden verlies op grond van onverschuldigde betaling toewijsbaar?
6. Is voor het beantwoorden van vorenstaande vragen van belang dat een kansspelaanbieder, zoals TSG, haar diensten naar eigen zeggen beperkt tot het aanbieden aan spelers van een online mogelijkheid om tegen elkaar te spelen? En zo ja, heeft dat gevolgen voor hetgeen een speler als onverschuldigd betaald van de kansspelaanbieder kan terugvorderen?

4.2. verwijst de zaak naar de parkeerrol van **1 oktober 2025**, voor akte uitlating prejudiciële beslissing,

4.3. houdt iedere verdere beslissing aan.

Dit vonnis is gewezen door de rechters mr. R.H.C. Jongeneel, mr. J. van der Kluit en mr. M.L.S. Kalff, bijgestaan door mr. D.K.W. Collins, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 22 januari 2025.